

**Regeringens proposition till riksdagen med förslag till
ändringar av bestämmelserna om kilometerersättning i
skattelagstiftningen**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att inkomstskattelagen, lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet, inkomstskattelagen för gårdsbruk och lagen om förskottsuppbörd ändras.

Enligt förslaget ska bestämmelsen om skattefri kilometerersättning i inkomstskattelagen ändras stegvis så att Skatteförvaltningen när det allmänna beloppet av den skattefria kilometerersättningen fastställs, från och med 2013 ska dra av en 5 procents andel för privatkörning från det maximibelopp som Statens arbetsmarknadsverk har räknat ut. Från och med 2014 ska Skatteförvaltningen enligt förslaget separat fastställa en skattefri maximikilometerersättning för den del som överstiger 15 000 kilometer. Till den del en arbetstagares körkilometer överstiger 15 000 ska Skatteförvaltningen enligt förslaget fastställa det skattefria beloppet till 55 procent av den maximikilometerersättning som Statens arbetsmarknadsverk har räknat ut. Motsvarande ändringar föreslås i lagen om be-

skattning av näringsverksamhet och inkomstskattelagen för gårdsbruk.

Det föreslås att till lagen om förskottsuppbörd fogas en bestämmelse, enligt vilken den som gör en betalning inte är skyldig att verkställa förskottsinnehållning, om den kilometerersättning som betalats inte överstiger det skattefria ersättningsbelopp som Skatteförvaltningen har fastställt.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2013 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagarna om ändring av lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet, inkomstskattelagen för gårdsbruk och lagen om förskottsuppbörd avses träda i kraft vid ingången av 2013 och de ska tillämpas första gången på beskattningen för 2013. Lagen om temporär ändring av inkomstskattelagen avses likaså träda i kraft vid ingången av 2013 och gälla till utgången av 2013. Lagen om ändring av inkomstskattelagen avses träda i kraft vid ingången av 2014.

MOTIVERING

1 Nuläge

1.1 Inledning

Enligt 71 § i inkomstskattelagen (1535/1992) är inte kostnadsersättningar som arbetsgivaren betalar för arbetsresor skattepliktig inkomst. Kostnadsersättningar för resor som arbetstagaren för att sköta sina arbetsuppgifter gör på något annat sätt än det ovan nämnda till sin sekundära arbetsplats är inte heller skattepliktig inkomst. Som sekundär arbetsplats betraktas ett ordinarie verksamhetsställe för arbetsgivaren eller ett samfund som hör till samma intressesfär som arbetsgivaren, om det är beläget på en annan ort eller i en annan stat än den egentliga arbetsplats som ska betraktas som arbetstagarens primära arbetsplats. På motsvarande sätt jämföras en resekostnadsersättning som ett allmännyttigt samfund som avses i 22 § betalat för en resa som gjorts till förmån för det allmännyttiga samfundet och på uppdrag av detta med en resekostnadsersättning för arbetsresa som arbetsgivaren betalar enligt 71 § 1 mom. också i de fall när den skattskyldige inte står i anställningsförhållande till det allmännyttiga samfundet eller inte annars får lön för det arbete som resan ansluter sig till. Resekostnadsersättningar för resor som gjorts med något annat än ett allmänt fortskaffningsmedel är skattefria upp till högst 2 000 euro under ett kalenderår.

Enligt 73 § i inkomstskattelagen meddelar Skatteförvaltningen årligen på förhand närmare föreskrifter om grunderna för och beloppen av skattefria ersättningar för resekostnader, efter att ha gett kostnadsersättningsdelegationen tillfälle att bli hörd. Skatteförvaltningen fastställer, i överensstämmelse med de maximikilometerersättningar som Statens arbetsmarknadsverk har räknat ut, den skattefria kilometerersättning som betalas till en skattskyldig för arbetsresor som han eller hon har företagit med fordon som han eller hon äger eller besitter.

Enligt 9 § i Skatteförvaltningens beslut om skattefria resekostnadsersättningar under 2012 (1270/2011) är maximibeloppen för färdkostnadsersättningar för arbetsresa som

löntagaren företagit med fordon som han äger eller innehar 45 cent per kilometer, som kan höjas enligt de grunder som nämns i beslutet. Som grunder nämns bland annat transport av stora maskiner, andra föremål eller personer.

Om en löntagare, som har förmån att använda bil enligt Skatteförvaltningens beslut om beräkningsgrunderna för naturaförmåner, använder en sådan bil för arbetsresor och själv betalar de bränslekostnader resorna orsakar är maximibeloppet av bränslekostnaderna, som han eller hon kan få ersättning för, 12 cent per kilometer. Om en löntagare har fri bilförmån enligt Skatteförvaltningens beslut om beräkningsgrunderna för naturaförmåner går det inte att betala skattefri ersättning för resekostnader då en sådan bil används.

Enligt 73 § 2 mom. i inkomstskattelagen svarar Statens arbetsmarknadsverk för grunderna för uträkningen av maximibeloppet av den skattefria kilometerersättningen. Arbetsmarknadsverket utgår i sina beräkningsgrunder från antagandet att bilen används endast för tjänste- och arbetsresor på totalt 15 000 kilometer om året. Någon andel för privatkörning har inte beaktats i beräkningarna. I beräkningen beaktas bilens så kallade fasta kostnader och rörliga kostnader. Den skattefria ersättningen räknas ut enligt värdet per kilometer.

1.2 Fasta kostnader

Som fasta kostnader beaktas i Statens arbetsmarknadsverks beräkningar den årliga avskrivningen på bilen, dvs. nedskrivningen av värdet, samt alternativkostnaden för det kapital som är bundet till anskaffningen av bilen, liksom de genomsnittliga kostnaderna för försäkring av, förvar av och rostskydd för bilen. Beloppet i euro av de fasta kostnader som ska beaktas i beräkningen justeras årligen, och kostnaden räknas ut per kilometer. Då ersättningsnivån för 2012 fastställdes var det sammanlagda beloppet av bilens fasta kostnader 27,07 cent per kilometer. Den årliga avskrivningen på bilen beräknas utgående från att bilen under åtta år körs sammanlagt

120 000 kilometer, varvid bilens restvärde blir 26,8 procent av det ursprungliga anskaffningspriset. I beräkningen beaktas genomsnittspriset på de 20 mest sålda bilarna, vägt med antalet första registreringar, och till det läggs bilens leveransavgift. Genomsnittspriset på de 20 mest sålda bilarna under 2010 var 28 300 euro i september 2011. Den genomsnittliga leveranskostnad som beaktas i beräkningen var 600 euro. Alternativkostnaden för det kapital som bundits vid anskaffningen av bilen räknas ut utgående från realräntan på det bundna kapitalet. Kapitalkostnaden räknas ut på det ursprungliga, årligen justerade anskaffningspriset för bilen, fastän man annars i beräkningen har gjort en årlig avskrivning på bilens kapital. Vid uträkningen av ersättningsnivån för 2012 var realräntan på det bundna kapitalet 2,9 procent. I försäkringspremierna för bilen beaktas det genomsnittliga beloppet av trafikförsäkringspremier och frivilliga bilförsäkringspremier samt det att alla ägare inte har någon gällande bilförsäkring. Vid uträkningen av ersättningsnivån för 2012 ansågs 580 euro som genomsnittlig försäkringspremie. Då ersättningsnivån för 2012 räknades ut var den genomsnittliga årliga förvaringsavgiften 264 euro och rotskyddet 101 euro. I de fasta kostnaderna beaktas dessutom 25 procent av bilens bruksavgift, varvid 21,17 euro har lagts till de fasta kostnaderna då ersättningsnivån för 2012 räknats ut.

1.3 Rörliga kostnader

Som rörliga kostnader i Statens arbetsmarknadsverks beräkningar beaktas kostnader för bränsle, smörjmedel och däck samt för service och reparationer. Beloppet i euro av de rörliga kostnader som ska beaktas i beräkningen justeras också årligen, och kostnaden räknas ut per kilometer. Då ersättningsnivån för 2012 fastställdes var det sammanlagda beloppet rörliga kostnader för en bil 18,00 cent per kilometer. När den genomsnittliga bränslekostnaden beräknas beaktas det statistiska försäljningspriset för 95- och 98-oktanig bensin samt diesel under de 12 föregående månaderna. Dessutom beaktas den genomsnittliga drivkraftsskatten per liter

för dieslbilar. När andelen av olika slags bränsle beräknas beaktas andelen bensin- och dieseldrivna personbilar av hela bilbeståndet och bränslets försäljningsandel av hela bränsleförsäljningen. Den genomsnittliga bränsleförbrukningen uppskattas på basis av det vägda medeltalet av blandad förbrukning för de 20 mest sålda bilmärkena och bilmodellerna föregående år. Det vägda medeltal som utgjort grunden för beräkningen 2012 var 7,33 liter per hundra kilometer. Vid beräkningen av såväl den genomsnittliga bränslekostnaden som den genomsnittliga bränsleförbrukningen räknar man med att de bilar som används för arbetsresor i medeltal är 6—7 år gamla. Förbrukningen av smörjolja har uppskattats och beräknats utgående från 1 000 kilometer och vid beräkningen har det statistiska konsumentpriset på multigradolja beaktats. På motsvarande sätt har service- och reparationskostnaderna uppskattats utan smörjningskostnader. Som utgångspunkt för beräkningsgrunderna betraktas på ovan nämnda sätt det, att de skattefria ersättningsarna efter åtta års bruk har täckt alla kostnader för bruket av bilen, och att den skattskyldige kan skaffa en ny bil av motsvarande standard med kilometerersättningarna och bytesvärdet för den gamla bilen.

1.4 Årsanmälan

Enligt 5 § i Skatteförvaltningens beslut om en allmän skyldighet att lämna uppgifter (1487/2011) ska betalaren lämna uppgifter om skattefria kilometerersättningar som betalats för arbetsresor. Staten och dess inrättningar, kommuner och samkommuner, evangelisk-lutherska kyrkan, dess församlingar och kyrkliga samfälligheter, ortodoxa kyrkan och dess församlingar samt universiteten behöver inte lämna uppgifter om ersättningar för arbetsreskostnader, om dessa ersättningar motsvarar både till betalningsgrund och till storlek de av Skatteförvaltningen årligen fastställda beloppen för skattefria resekostnadsersättningar. Enligt 48 § i beslutet ska uppgifterna lämnas årligen för det föregående kalenderåret före utgången av januari. Arbetsgivaren ska lämna uppgifterna med anlitande av elektronisk dataöverföringsmetod

om årsanmälan berör fler än 15 arbetstagare. Skyldigheten att lämna uppgifterna med anlitande av elektronisk dataöverföringsmetod gäller inte arbetsgivare som är fysiska personer eller dödsbon. Beslutet gäller de uppgifter som ska lämnas för 2012. Enligt Skatteförvaltningens anvisning ska den anmälningsskyldige lämna uppgifter om det kilometerantal som ersättningarna baserar sig på, samt de skattefria kilometerersättningarnas sammanlagda belopp separat från övriga reseersättningar.

1.5 Verkställandet av förskottsinnehållning

Enligt 1 § i lagen om förskottsuppbörd (1118/1996) ska förskottsuppbörd verkställas för betalning av de skatter och avgifter som enligt vad som föreskrivs i lagen om beskattningsförfarande (1558/1995) ska betalas till staten, kommunerna, församlingarna och Folkpensionsanstalten på grundval av den skattepliktiga inkomsten enligt inkomstskattelagen. Enligt 9 § i lagen om förskottsuppbörd är den som gör en betalning skyldig att verkställa förskottsinnehållning, om något annat inte föreskrivs i lagen eller bestäms med stöd av 6 §. Skatteförvaltningen kan enligt 6 § 3 mom. 4 punkten i lagen om förskottsuppbörd besluta om begränsning av skyldigheten att verkställa förskottsuppbörden och om befrielse från den av särskilda skäl.

1.6 Arbetsgivares socialskyddsavgift

Enligt 4 § i lagen om arbetsgivares socialskyddsavgift (366/1963) ska arbetsgivaren betala arbetsgivares socialskyddsavgift på grundval av det sammanlagda beloppet av de löner som betalas till arbetstagarna. Med lön avses löner, arvoden och ersättningar på vilka förskottsinnehållning ska verkställas enligt lagen om förskottsuppbörd. Arbetsgivaren ska alltså betala arbetsgivares socialskyddsavgift för kilometerersättning då ersättningen är skattepliktig och då förskottsinnehållning ska verkställas på den enligt lagen om förskottsuppbörd.

1.7 Numerära uppgifter

Enligt Skatteförvaltningens uppgifter från årsanmälningarna om kilometerersättningar betalade den privata sektorn sammanlagt 1 037 miljoner euro i kilometerersättningar 2010. Ersättningar betalades ut för sammanlagt cirka 2 392 miljoner kilometer till 728 000 löntagare. Den genomsnittliga ersättningen 2010 var sammanlagt 1 426 euro då arbetsresorna i genomsnitt var sammanlagt 3 288 kilometer. Den genomsnittliga ersättningen var 43 cent per kilometer. Enligt Skatteförvaltningens uppgifter var arbetsresorna 2010 för cirka 400 000 löntagares del sammanlagt under 1 000 kilometer. Cirka 38 000 löntagare körde över 15 000 kilometer i arbetsresor under året. I siffrorna ovan ingår endast löntagare från den privata sektorn och endast personer som fått skattefria kilometerersättningar. I siffrorna ingår alltså inte löntagare som 2010 inte fått skattefria kilometerersättningar, och inte heller anställda hos staten, statliga inrättningar, kommuner och samkommuner, den evangelisk-lutherska kyrkan, församlingar och kyrkliga samfälligheter inom den, den ortodoxa kyrkan och församlingar inom den samt universiteten, fastän de skulle ha fått skattefria kilometerersättningar. Enligt Statens arbetsmarknadsverks uppgifter betalade staten 2010 utöver ovan nämnda summor ut sammanlagt cirka 21 miljoner euro i kilometerersättningar.

Enligt den landsomfattande persontrafikundersökningen kör man med egen personbil i genomsnitt 17 100 kilometer om året. Andelen privata resor av alla resor med egen personbil för personer i arbetslivet utgör cirka 90 procent, dvs. 15 390 kilometer. I de ovan nämnda siffrorna ingår alla löntagare oberoende av arbetsgivare och oberoende av om de fått skattefria kilometerersättningar. (Trafikverket, Den landsomfattande persontrafikundersökningen 2010–2011. Separat analys av materialet, Tekniska högskolan i Tammerfors 2012).

1.8 Övriga avdrag

Enligt 55 § 1 mom. 2 punkten i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet

(360/1968) får en enskild rörelseidkare eller yrkesutövare, utöver vad som anges i 7 §, dra av ett belopp som motsvarar skillnaden mellan maximibeloppet av den skattefria kilometerersättning som Skatteförvaltningen fastställt med stöd av 73 § 2 mom. i inkomstskattelagen och de utgifter som föranleds av sådana resor i anslutning till näringsverksamheten som en rörelseidkare eller en yrkesutövare gör med en bil som hör till hans eller hennes privata tillgångar.

På motsvarande sätt får en jordbruksidkare enligt 10 e § i inkomstskattelagen för gårdsbruk (543/1967), utöver vad som anges i 6 §, dra av ett belopp som motsvarar skillnaden mellan maximibeloppet av den skattefria kilometerersättning som Skatteförvaltningen fastställt med stöd av 73 § 2 mom. i inkomstskattelagen och de utgifter som föranleds av sådana resor i anslutning till lantbruket som en jordbruksidkare gör med en bil som hör till hans eller hennes privata tillgångar.

2 Föreslagna ändringar

2.1 Sänkning av nuvarande ersättningsnivå

Avsikten med förslaget är att stegvis begränsa den överkompensation som betalats till löntagare på basis av de skattefria kilometerersättningarna. Den nuvarande modellen för beräkning av de skattefria ersättningarna och sättet att betala ersättning leder till överkompensation av två olika orsaker. Överkompensationen uppkommer för det första på grund av att andelen av löntagarnas privatkörning inte beaktats då de genomsnittliga kostnaderna beräknats eller då den skattefria ersättningsnivån bestämts. För det andra uppkommer en överkompensation då arbetsresorna överstiger 15 000 kilometer eftersom andelen fasta kostnader redan blivit ersatta till fullt belopp för den mängden kilometer. För det antal kilometer som överstiger 15 000 uppkommer inte fasta kostnader för löntagaren på grund av arbetsresor som motsvarar den skattefria ersättning som arbetsgivaren betalar.

Ersättningsnivå upp till 15 000 kilometer

Statens arbetsmarknadsverks beräkning grundar sig på antagandet att löntagaren enbart kör arbetsresor 15 000 kilometer om året och att bilen efter åtta år totalt gått 120 000 kilometer till följd av arbetsresorna.

Den nuvarande beräkningsmodellen leder i genomsnitt till överkompensation för de fasta kostnaderna i alla situationer, eftersom de fasta kostnaderna för bilen inte delas upp enligt det genomsnittliga förhållandet mellan arbetsresor och privatkörning, fastän bilen i genomsnitt enligt uppskattning används för en betydande mängd privatkörning. Statistiskt sett utgör andelen privata resor som personer i arbetslivet gör med egen personbil cirka 90 procent av alla resor i Finland.

Exempel 1

Om en löntagare under ett år kört sammanlagt 15 000 kilometer i arbetsresor och 2 000 kilometer privata resor har löntagaren i enlighet med Skatteförvaltningens kostnadsbeslut kunnat få skattefri kostnadsersättning för alla fasta kostnader för bilen, dvs. uppskattningsvis 4 050 euro enligt nivån för 2012, fastän bilen även använts för privatkörning och en del av de fasta kostnaderna hänför sig till privatkörningen. I detta och senare exempel och beräkningar är beloppet av fasta kostnader 27 cent per kilometer efter avrundning.

Exempel 2

En löntagarens arbetsresor är som i exemplet ovan 15 000 kilometer, men dessutom har löntagaren privat kört till exempel 20 000 kilometer. Också i den situationen har löntagaren i enlighet med Skatteförvaltningens kostnadsbeslut kunnat få en skattefri kostnadsersättning på 4 050 euro för fasta kostnader, fastän största delen av de fasta kostnaderna för bilen proportionellt sett hänför sig till de privata resorna.

Enligt den nuvarande beräkningsmodellen och ersättningsnivån riktas de fasta kostnaderna i situationer som i exempel 1 och 2 inte alls till löntagarens privatkörning som denne själv borde stå för, utan kostnaderna faller helt på arbetsgivaren. Det har ansetts vara en

stark huvudregel inom beskattningen att levnadskostnader varken är avdragsgilla i beskattningen eller skattefria kostnader som ersätts av arbetsgivaren.

En sänkning av den allmänna ersättningsnivån kan även motiveras med det faktum att då mängden arbetsresor är mycket liten kan man med fog anse att löntagaren inte skaffat bilen för arbetsresor utan för privatkörning. I sådana situationer bör löntagaren i princip helt och hållet stå för de fasta kostnaderna, och som grund för ersättningen är det motiverat att använda endast andelen rörliga kostnader.

Statistiskt sett kör en löntagare med sin egen bil under ett år i genomsnitt 17 100 kilometer, varav andelen arbetsresor i genomsnitt är cirka 1 710 kilometer och andelen privatkörning cirka 15 390 kilometer. Löntagaren har på basis av Skatteförvaltningens kostnadsbeslut 2012 kunnat få 462 euro i skattefri kostnadsersättning för fasta kostnader enligt 1 710 kilometer, då det sammanlagda beloppet av de fasta kostnaderna 4 061 euro i beräkningen har omvandlats till ett värde per kilometer genom att kostnaderna dividerats med 15 000 kilometer. När antalet körda kilometer enligt statistiken i genomsnitt är 17 100 skulle ersättningsnivån bättre beakta den verkliga körmängden om man vid beräkningen av den skattefria ersättningen använde den statistiska genomsnittliga mängden körkilometer som beräkningsgrund. Då skulle även andelen privatkörning beaktas bättre än för närvarande, och i genomsnitt beräknat skulle löntagarna själva stå för den andelen. Räknat så här och genom att arbetsresorna och privatkörningen sätts i relation till alla körningar med bilen skulle löntagaren ha rätt att i skattefri ersättning för de sammanlagda fasta kostnaderna för bilen på basis av kostnadsnivån för 2012 få 406 euro. Enligt denna beräkning är överkompensationen av löntagarens skattefria ersättning för de fasta kostnadernas del cirka 12 procent. Enligt detta borde den nuvarande ersättningsnivån vara cirka 92 procent av den nuvarande ersättningsnivån.

Statens arbetsmarknadsverks beräkning och den skattefria ersättningsnivån som fastställs av Skatteförvaltningen bör till följd av det stora antalet fall grunda sig på ett schablon-

mässigt beräkningssätt. Då ersättningsnivån bestäms bör man samtidigt fästa uppmärksamhet vid att den inte till följd av den låga nivån i ett flertal fall leder till en situation där den skattefria ersättningen inte täcker de faktiska kostnaderna för arbetsresorna. I en sådan situation ska den andel som inte ersatts vara avdragsgill som kostnader för inkomstens förvärvande i löntagarens beskattning. Ett avdrag förutsätter emellertid en kördagbok eller en annan tillförlitlig redogörelse för hur mycket man kört i arbetet och hur mycket som är privatkörning samt en redogörelse för de faktiska kostnaderna för bilen. För att propositionen inte ska leda till att löntagarna måste specificera kostnaderna för bilen och begära avdrag för dem i beskattningen föreslås det för att få bort överkompensationen att det endast görs en liten begränsning i den allmänna ersättningsnivån på grund av privatkörningen.

Med stöd av ovanstående föreslås det att den allmänna ersättningsnivån i 73 § 2 mom. i *inkomstskattelagen* ändras. Vid början av 2013 ska Skatteförvaltningen enligt förslaget fortfarande fastställa den skattefria kilometerersättning som den skattskyldige får för arbetsresor som han eller hon företagit med fordon som han eller hon äger eller besitter. Som grund för beräkningen av den skattefria kilometerersättningen används den kilometerersättning som Statens arbetsmarknadsverk har räknat ut, men när den skattefria kilometerersättningen fastställs avdras från det beloppet en andel på 5 procent för privatkörning. Huvuddelen av dem som får kilometerersättning hör till denna grupp med en ersättningsnivå som kan anses vara den allmänna.

Strukturen på de föreslagna bestämmelserna motsvarar sättet att fastställa skattefritt dagtraktamente och skattefri måltidskostnad, där Skatteförvaltningen drar av en 15 procents andel för inbesparade levnadskostnader från det sammanlagda belopp som Statens arbetsmarknadsverk har räknat ut.

Beloppet som Skatteförvaltningen fastställer avrundas enligt normala avrundningsregler med en cents noggrannhet. Om det maximala beloppet för kilometerersättning som Statens arbetsmarknadsverk har räknat ut för ett visst år är 45 cent per kilometer ska alltså den

skattefria allmänna ersättningsnivån som Skatteförvaltningen fastställer vara högst 43 cent per kilometer.

Ersättningsnivå efter 15 000 kilometer

Om arbetsgivaren för varje körkilometer betalar löntagaren en skattefri ersättning enligt Skatteförvaltningens kostnadsbeslut, ersätts de fasta kostnaderna för bilen i genomsnitt räknat till fullt belopp till löntagaren då arbetsresorna utgör 15 000 kilometer. Den nuvarande beräkningsmodellen leder till överkompensation av de fasta kostnaderna då en löntagare kör över 15 000 kilometer i arbetsresor om året, eftersom andelen fasta kostnader omvandlas till ett värde per kilometer genom att beloppet av fasta kostnader divideras med 15 000 kilometer.

Överkompensationen uppkommer efter 15 000 kilometer eftersom arbetsresorna inte ökar de fasta kostnaderna för bilen till följd av ökat antal kilometer med undantag för nedskrivningskostnaderna och räntekostnaderna för kapitalet. Kostnaderna för till exempel förvaring och försäkring av bilen är lika stora oberoende av ett ökat antal kilometer. Därför föreslås en bestämmelse om en separat skattefri ersättningsnivå för den del som överstiger 15 000 kilometer.

Då överkompensationen uppskattas måste de ökade kostnaderna till följd av nedskrivningen av värdet på bilen och räntan på kapitalet samt övriga fasta kostnader granskas för den del som överstiger 15 000 kilometer. Den ökade kostnaden till följd av nedskrivningen av värdet på bilen och räntan på kapitalet uppskattas till cirka 9 cent per kilometer granskat utgående från Statens arbetsmarknadsverks räkningar, som också tillämpas då maximinivån fastställs. Då kostnadsökningen till följd av nedskrivningen av värdet på bilen uppskattas har genomsnittspriset på de 20 mest sålda bilmärkena beaktats och de ökade kilometrarnas inverkan på bilens återförsäljningspris jämförts. I uppskattningen har antalet kilometer per år varierat mellan 15 000 och 40 000 kilometer medan tiden mellan bytet av bil varierat mellan åtta och tre år. I alla situationer var totalantalet kilometer för bilen 120 000. Utgående från detta leder den nuvarande ersättningsnivån till en

överkompensation på cirka 20 cent per kilometer när arbetsresorna överstiger 15 000 kilometer om året. Detta innebär andelen för privatkörning i den allmänna ersättningsnivån. Därför bör ersättningsnivån för den del som överstiger 15 000 kilometer vara 55 procent av den nuvarande ersättningsnivån.

Eftersom den rätta ersättningsnivån påverkas av värdet på den bil som en arbetstagare använder för arbetsresor, utreddes i samband med beredningen särskilt det bilbestånd som arbetstagare som kör mer än 15 000 kilometer i arbetsresor äger och värdet på bilarna. Utgående från utredningen var genomsnittspriset på en sådan bil cirka 13 000 euro 2010. Det klart största antalet bilar fanns i prisklassen under 5 000 euro. Utgående från utredningen kan man konstatera att det genomsnittliga värdet på de bilar som löntagare som kör mer än 15 000 kilometer i arbetsresor äger tydligt underskrider det värde som använts i arbetsmarknadsverkets beräkningar, vilket bidrar till att öka den överkompensation som uppkommer på basis av kostnaderna.

Exempel 3

Om en löntagares arbetsresor under ett år är sammanlagt 40 000 kilometer har löntagaren i enlighet med Skatteförvaltningens kostnadsbeslut kunnat få en skattefri kostnadsersättning på 18 000 euro. I genomsnitt räknat orsakar arbetsresorna en löntagare högst 6 388 euro i fasta kostnader och 7 200 euro i rörliga kostnader. Sammanlagt har arbetsresorna orsakat löntagaren kostnader på högst 13 442 euro. Den nuvarande beräkningsmodellen leder alltså i genomsnitt beräknat till en överkompensation på minst 4 558 euro. Genom överkompensationen har ersättningen som löntagaren fått behandlats som skattefri inkomst i hans eller hennes beskattning.

Med anledning av ovanstående föreslås det att till 73 § 2 mom. i *inkomstskattelagen* fogas en bestämmelse enligt vilken Skatteförvaltningen förutom den allmänna ersättningsnivån dessutom fastställer en separat skattefri, dvs. lägre ersättningsnivå då arbetsresorna överstiger 15 000 kilometer om året. Enligt bestämmelsen ska Skatteförvaltningen med stöd av fastställa den lägre ersättnings-

nivån till 55 procent av det nuvarande maximibelopp för kilometerersättning som Statens arbetsmarknadsverk räknat ut. Denna bestämmelse ska tillämpas från och med skatteåret 2014.

Skatteförvaltningen fastställer alltså två olika kilometerersättningsnivåer. Den ena utgör 95 procent av det maximibelopp för kilometerersättning som Statens arbetsmarknadsverk räknat ut och tillämpas på samma sätt som för närvarande då kostnaderna för arbetsresor ersätts upp till 15 000 kilometer. Den andra är det belopp som ska tillämpas på den del som överstiger 15 000, och storleken på den föreslås bli 55 procent av det maximibelopp för kilometerersättning som Statens arbetsmarknadsverk räknat ut. Avsikten är att de begränsningar som gäller maximibeloppen ska gälla maximibeloppen av ersättningarna för alla slag av fordon för att förfarandet ska vara administrativt enkelt.

Kilometergränsen i bestämmelsen avses gälla per skattskyldig. Om alltså en löntagare under ett kalenderår får kilometerersättning för arbetsresor av två olika arbetsgivare på så sätt att den ena arbetsgivaren betalar ersättning enligt 10 000 kilometer och den andra arbetsgivaren enligt 9 000 kilometer, dvs. sammanlagt 19 000 kilometer, är den skattefria ersättningen för 15 000 kilometer det belopp på högst 95 procent som Skatteförvaltningen fastställt utgående från det maximibelopp för kilometerersättning som Statens arbetsmarknadsverk räknat ut, och den skattefria ersättningen för 4 000 kilometer högst det belopp på 55 procent som Skatteförvaltningen fastställt utgående från maximibeloppet.

Kilometergränsen i bestämmelsen avses även gälla per år. Arbetsgivaren ska lämna uppgifter om de skattefria kostnadsersättningar som han eller hon betalat i enlighet med beslutet om en allmän skyldighet att lämna uppgifter. Uppgifterna ska lämnas årligen före utgången av januari året efter skatteåret. Då den årliga kilometergränsen bedöms beaktas de kilometrarna på basis av vilka ersättning har betalats under skatteåret för att förfarandet ska vara administrativt enkelt.

Om den ersättning arbetsgivaren betalar för arbetsresor för 15 000 kilometer understiger den allmänna ersättningsnivå som Skatteför-

valtningen fastställt kan löntagaren för den del som överskrider 15 000 kilometer betalas en skattefri ersättning av samma storlek som han eller hon högst kan få skattefritt enligt totalantalet kilometer. Om till exempel en arbetsgivare och en löntagare kommit överens om en kilometerersättning på 35 cent per kilometer för arbetsresor och löntagarens arbetsresor uppgår till 40 000 kilometer under ett kalenderår, blir av hela ersättningen på 14 000 euro den skattefria andelen 12 700 euro och 1 300 euro blir skattepliktig ersättning, om det maximibelopp för kilometerersättning som Statens arbetsmarknadsverk har räknat ut är 45 cent per kilometer det året, varvid den skattefria allmänna ersättningsnivå som Skatteförvaltningen fastställt är 43 cent per kilometer och 25 cent per kilometer för den del som överstiger 15 000 kilometer. Maximibeloppet av löntagarens skattefria kilometerersättning blir då 12 700 euro $[(15\,000 \text{ kilometer} \times 43 \text{ cent/kilometer}) + (25\,000 \text{ kilometer} \times 25 \text{ cent/kilometer}) = 12\,700 \text{ euro}]$. Det föreslås att bestämmelser om maximibeloppet av en skattskyldigs skattefria ersättning tas in i ett nytt 3 mom. i 73 § i inkomstskattelagen. Om den kilometerersättning enligt 2 mom. som en skattskyldig fått, i fråga om ett visst antal körkilometer underskrider det skattefria belopp enligt det momentet som Skatteförvaltningen fastställt, anses som skattefritt belopp det belopp som räknats ut på basis av det sammanlagda antalet körkilometer under skatteåret och det av Skatteförvaltningen fastställda skattefria beloppet. Enligt bestämmelsen har det ingen betydelse för vilka körkilometrarna beloppet underskrider eller om den lägre ersättningen betalas av samma eller en annan arbetsgivare.

Således avsikten är att de föreslagna ändringarna ska träda i kraft stegvis så att sänkningen av den allmänna nivån till följd av att andelen privatkörning beaktas träder i kraft vid ingången av 2013 och den särskilda ersättningsnivån för antalet kilometrarna som överskrider 15 000 tillämpas från och med 2014. När ersättningsnivån för 2013 fastställs fastställer Skatteförvaltningen således den skattefria kilometerersättning som en skattskyldig får för arbetsresor som görs med ett fordon som han eller hon äger eller besitter

utgående från den maximikilometerersättning som Statens arbetsmarknadsverk har räknat ut. När beloppet av den skattefria kilometerersättningen fastställs avdras en 5 procents andel för privatkörning från det belopp som arbetsmarknadsverket har räknat ut. Från och med 2014 fastställer Skatteförvaltningen på motsvarande sätt den skattefria kilometerersättning som en skattskyldig får för arbetsresor som görs med ett fordon som han eller hon äger eller besitter utgående från den maximikilometerersättning som Statens arbetsmarknadsverk har räknat ut. När beloppet av den skattefria kilometerersättningen fastställs avdras en 5 procents andel för privatkörning från det belopp som Statens arbetsmarknadsverket har räknat ut, och till den del antalet körkilometer överskrider 15 000 fastställer Skatteförvaltningen som skattefritt belopp 55 procent av den maximikilometerersättning som Statens arbetsmarknadsverk räknat ut.

2.2 Andra lagändringar

I denna proposition föreslås det även att 55 § 1 mom. 2 punkten i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet ändras så att en enskild rörelseidkare eller yrkesutövare, utöver vad som anges i 7 §, får dra av ett belopp som motsvarar skillnaden mellan den skattefria kilometerersättning som räknats ut enligt det beslut som Skatteförvaltningen fastställt med stöd av 73 § 2 mom. i inkomstskattelagen och de utgifter som föransleds av sådana resor i anslutning till näringsverksamheten som rörelseidkaren eller yrkesutövaren gör med en bil som hör till hans eller hennes privata tillgångar. Till följd av förslaget ska det tilläggsavdrag som avses i 55 § 1 mom. 2 punkten i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet räknas ut på det sätt som avses i 73 § 2 mom. i inkomstskattelagen på basis av den allmänna ersättningsnivån och för den del som överstiger 15 000 kilometer på basis av det lägre skattefria beloppet.

På grund av ovan föreslagna ändring föreslås det att till 55 § fogas ett nytt 4 mom. När det avdrag som avses i paragrafen räknas ut ska enligt momentet den skattefria kilome-

terersättning som betalats med stöd av 73 § i inkomstskattelagen och det tilläggsavdrag som räknats ut med stöd av 10 e § i inkomstskattelagen för gårdsbruk beaktas. Om till exempel en näringsidkare i egenskap av löntagare har fått skattefri maximikilometerersättning för 10 000 kilometer, kan avdraget för 5 000 kilometer följa den allmänna nivån, och efter det ska ersättningsnivån för den del som överstiger 15 000 tillämpas när avdragets maximibelopp räknas ut. Andra ändringar i bestämmelsen föreslås inte.

Enligt samma grunder föreslås det att 10 e § 1 mom. 2 punkten i inkomstskattelagen för gårdsbruk ändras så att en jordbruksidkare utöver vad som anges i 6 § får dra av ett belopp som motsvarar skillnaden mellan den skattefria kilometerersättning som räknats ut enligt det beslut som Skatteförvaltningen fastställt med stöd av 73 § 2 mom. i inkomstskattelagen och de utgifter som föransleds av sådana resor i anslutning till lantbruket som en jordbruksidkare gör med en bil som hör till hans eller hennes privata tillgångar. Också till denna del ska till följd av förslaget det tilläggsavdrag för jordbruksidkare som avses i 10 e § 1 mom. 2 punkten i inkomstskattelagen för gårdsbruk räknas ut på basis av den allmänna ersättningsnivån som Skatteförvaltningen fastställt och för den del som överstiger 15 000 kilometer på basis av det separat fastställda lägre skattefria beloppet. Det föreslås också att till 10 e § fogas ett nytt 4 mom. Det motsvarar till innehållet det ovan föreslagna nya 4 mom. i 55 § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet. Andra ändringar i bestämmelsen föreslås inte.

2.3 Verkställandet av förskotts innehållning

Den som betalar en ersättning ska enligt lagen om förskottsuppbörd verkställa förskotts innehållning och betala arbetsgivares socialskyddsavgift på en skattepliktig ersättning. Om en kilometerersättning som betalas till en löntagare helt eller delvis är skattepliktig inkomst ska betalaren verkställa förskotts innehållning och betala arbetsgivares socialskyddsavgift på den. Skyldigheten att verk-

ställa förskottsinnehållning och betala arbetsgivares socialskyddsavgift på en ersättning kan anses motiverad i de situationer där den ersättning som betalaren själv betalat överstiger maximigränserna för en skattefri ersättning. Skyldigheten att verkställa förskottsinnehållning och betala arbetsgivares socialskyddsavgift kan däremot inte anses motiverad i situationer där en enskild ersättning som betalaren själv betalat inte överstiger maximigränsen för en skattefri ersättning, men där det sammanlagda beloppet av de ersättningar som flera betalare betalat överstiger maximibeloppet för skattefria ersättningar.

Om grunden för den kilometerersättning som en av en löntagares arbetsgivare betalat är 25 000 kilometer och ersättningen sammanlagt 11 250 euro, är enligt propositionen den skattefria ersättningen 8 950 euro och den skattepliktiga ersättningen 2 300 euro. Exemplet grundar sig på antagandet att det maximibelopp för kilometerersättning som Statens arbetsmarknadsverk räknat ut för ett visst år är 45 cent per kilometer, varvid den allmänna skattefria kilometerersättning som Skatteförvaltningen fastställt det året blir 43 cent per kilometer och 25 cent per kilometer för den del som överskrider 15 000. I en situation som exemplet ovan ska arbetsgivaren enligt propositionen verkställa förskottsinnehållning och betala arbetsgivares socialskyddsavgift på den skattepliktiga ersättningen, dvs. 2 300 euro.

Om löntagaren däremot skulle ha fått de ovan beskrivna kilometerersättningarna av två olika arbetsgivare på så sätt att den ena betalarens kilometerersättning skulle ha varit 5 400 euro för 12 000 kilometer och den andra betalarens kilometerersättning skulle ha varit 5 850 euro för 13 000 kilometer kan det inte anses motiverat att arbetsgivarna ska verkställa förskottsinnehållning och betala arbetsgivares socialskyddsavgift. I det senare exemplet överstiger inte den ersättning som den enskilda betalaren har betalat maximigränsen för skattefri ersättning, fastän det enligt förslaget i samband med löntagarens slutliga beskattning fastställs att löntagarens skattepliktiga ersättning är 2 300 euro. Även detta exempel grundar sig på antagandet att det maximibelopp för kilometerersättning

som Statens arbetsmarknadsverk har räknat ut för året är 45 cent per kilometer, varvid den allmänna skattefria kilometerersättning som Skatteförvaltningen fastställt det året blir 43 cent per kilometer och 25 cent per kilometer för den del som överskrider 15 000. Skyldigheten att verkställa förskottsinnehållning kan inte anses motiverad i situationer där den ersättning en enskild betalare själv betalat inte överstiger maximibeloppet för skattefri ersättning, men där det sammanlagda beloppet av de ersättningar flera betalare betalat överstiger det sammanlagda maximibeloppet för skattefria ersättningar. Därför föreslås det att ett nytt 6 mom. fogas till 9 § i lagen om förskottsuppbörd. Enligt det är den som gör en betalning inte skyldig att verkställa förskottsinnehållning, om den ersättning som betalaren själv betalat inte överstiger beloppet för skattefri ersättning, fastän det sammanlagda beloppet av de ersättningar som flera betalare betalat överstiger det sammanlagda beloppet för skattefria ersättningar.

3 Propositionens konsekvenser

Avsikten med propositionen är att begränsa utbetalningen av skattefri kilometerersättning till en löntagare i situationer där det inte uppkommer motsvarande kostnader för löntagaren på grund av en arbetsresa. Den föreslagna ändringen leder för det första till en obetydlig sänkning av den allmänna skattefria ersättningsnivån. Den inverkar även på den kilometerersättning som betalas till en löntagare då arbetsresorna överstiger 15 000 kilometer under ett kalenderår. Då arbetsresorna överstiger 15 000 kilometer kan arbetsgivaren fortfarande enligt förslaget till den del som överstiger 15 000 betala skattefri ersättning för de rörliga kostnader som arbetsresorna medför och de ökade kostnader som orsakas av nedskrivningen av värdet på fordonet. Ändringen påverkar inte ersättningen av de så kallade rörliga kostnaderna då arbetsresorna överstiger 15 000 kilometer. Avsikten med ändringen är alltså att fortfarande möjliggöra en skattefri ersättning av kostnader för arbetsresor, men begränsa den skattefria

överkompensationen för arbetsresorna då de inte orsakar kostnader för löntagarna.

Förslaget kan i vissa enskilda fall försvaga arbetsviljan. Förslaget skärper beskattningen en aning för alla som får kilometerersättning, och effekten blir kraftigare för de löntagare som kör över 15 000 kilometer om året i arbetsresor. Om den skattskyldiges arbetsresor under 2012 är 3 000 kilometer får arbetsgivaren betala sammanlagt 1 350 euro i skattefri kilometerersättning till arbetstagaren. Till följd av ändringen är 1 290 euro av ovan nämnda ersättning skattefri ersättning 2013. Den skattepliktiga ersättningen är 60 euro, varav skattens belopp är 27 euro om marginalskatteprocenten är 45. Om den skattskyldiges arbetsresor under 2012 är 30 000 kilometer får arbetsgivaren betala sammanlagt 13 500 euro i skattefri kilometerersättning till arbetstagaren. Till följd av förslaget är 10 200 euro av ovan nämnda ersättning skattefri ersättning 2013. Den skattepliktiga ersättningen är 3 300 euro, varav skattens belopp är 1 485 euro med en marginalskatteprocent på 45. Om en löntagares arbetsresor 2012 varit sammanlagt 50 000 kilometer har arbetsgivaren kunnat betala skattefri kilometerersättning på sammanlagt 22 500 euro. Till följd av förslaget är 15 200 euro av ovan nämnda ersättning skattefri. Den skattepliktiga ersättningen är 7 300 euro, varav skattens belopp är 3 285 euro med en marginalskatteprocent på 45 euro.

Ändringen inverkar inte på det belopp enligt 93 § i inkomstskattelagen som gäller den skattskyldiges kostnader för resor mellan bostaden och arbetsplatsen eller på avdragsrätten för dem. Avsikten med propositionen är inte att ändra Skatteförvaltningens nuvarande anvisningar om behandlingen av kostnaderna för resorna mellan bostaden och arbetsplatsen vid beskattningen. Oberoende av propositionen tillämpas alltså även i fortsättningen Skatteförvaltningens anvisningar till exempel på resor inom specialbranscherna. Med specialbranscher avses branscher där man ofta måste byta arbetsställe då det för branschen typiska arbetet är kortvarigt och det i allmänhet inte finns något egentligt arbetsställe. Specialbranscher är till exempel byggnads-, markbyggnads- och skogsbranscherna. Propositionen påverkar inte heller Skatteförvalt-

ningens årliga beslut om beloppet av avdrag för resekostnader vid beskattningen ett bestämt år eller beslutets tillämpningsområde. Skatteförvaltningen fastställer alltså som tidigare beloppen för avdraget då den skattskyldige använder ett fordon som han eller hon äger eller innehar för resor mellan bostaden och arbetsplatsen.

Syftet med propositionen är inte heller att ändra grunderna för höjning av maximibeloppet av kilometerersättningarna i Skatteförvaltningens beslut om skattefria reseersättningar. Således höjs den skattefria ersättningen på samma sätt som nu, om arbetet till exempel förutsätter körning på skogsbilvägar eller på områden för vägbyggen som är stängda för övrig trafik. Genom propositionen ändras inte heller Skatteförvaltningens beräkningsgrunder, utifrån vilka den fastställer det skattefria maximibelopp för bränsle som ersätts en löntagare, då löntagaren har förmån att använda bil enligt Skatteförvaltningens beslut om naturaförmåner och använder bilen för arbetsresor och själv betalas bränslekostnaderna för dem.

Förslaget har inga direkta konsekvenser för antalet arbetsresor eller för arbetsresornas längd. Förslaget kan emellertid i vissa enskilda fall öka bruket av kollektivtrafik när den skattskyldige inte i samma utsträckning som nu har rätt till skattefri ersättning. Den nuvarande ersättningsnivån kan till följd av överkompensationen ha gynnat bruket av egen bil i stället för kollektivtrafik. Avsikten med propositionen är dock inte att begränsa den skattskyldiges valfrihet mellan olika fortskaffningsmedel. Den subjektiva teorin som ansetts vara huvudprincipen vid inkomstbeskattningen ska fortfarande gälla, och den skattskyldige ska fortfarande ha rätt att skaffa sig sin försörjning på det sätt och med de medel han eller hon väljer.

Propositionen ökar i någon mån det administrativa arbetet för dem som betalar ersättning och för Skatteförvaltningen. Arbetsgivaren ska följa upp antalet körkilometer som en löntagare kör i arbetsresor under skatteåret och observera när 15 000 kilometer överskrids, eftersom arbetsgivaren ska fullgöra sin skyldighet att verkställa förskottsintehållning enligt lagen om förskottsuppbörd och betala socialskyddsavgift enligt lagen om

arbetsgivares socialskyddsavgift. Skatteförvaltningen ska i samband med verkställandet av den slutliga beskattningen följa upp de kilometerersättningar som betalats till den skattskyldige under skatteåret oberoende av betalare, och se till att en skattepliktig ersättning inte behandlats som skattefri i förskotts-innehållningen eller i den skattskyldiges deklaration. Därför ska staten och de statliga inrättningarna, kommunerna och samkommunerna, den evangelisk-lutherska kyrkan, församlingarna och de kyrkliga samfälligheterna inom den, den ortodoxa kyrkan och församlingarna inom den samt universiteten i fortsättningen som arbetsgivare uppge de kilometerersättningar de betalat, varvid Skatteförvaltningen inte i fortsättningen kan befria dem från anmälningsplikten. På så sätt kommer propositionen även att öka anmälningsplikten och kostnaderna i anslutning till den för de ovan nämnda aktörerna.

Det är svårt att uppskatta effekterna på skatteinkomsterna. Skatteförvaltningen fastställer beloppet av den skattefria kilometerersättning en skattskyldig får för en arbetsresa med ett fordon som han eller hon äger eller innehar, men löntagaren och arbetsgivaren kommer överens om ersättningsnivån inom ramen för avtalsfriheten. En del av löntagarna och arbetsgivarna har avtalat att det belopp som ersätts motsvarar de belopp Skatteförvaltningen fastställt. I de situationer där den ersättningsnivån enligt vilken löntagarna får betalt ändras så att den motsvarar de maximibelopp Skatteförvaltningen fastställt höjer den föreslagna ändringen inte löntagarnas beskattningsbara förvärvsinkomst. Ändringen minskar däremot det belopp ett arbetsgivarföretag betalar i kilometerersättning, vilket ökar företagets vinst eller minskar dess förlust. Då påverkar ändringen företagets beskattning och intäkterna från samfundsskatten. I en del situationer har löntagarna och arbetsgivarna avtalat om nivån på kilometerersättningen utan att hänvisa till de belopp Skatteförvaltningen fastställt. Då har parterna uttryckligen i avtalet nämnt det belopp som ska ersättas, vilket kan motsvara det belopp Skatteförvaltningen fastställt. Det kan också över- eller understiga det belopp Skatteförvaltningen fastställt. Då arbetsgivaren betalar löntagaren ett högre belopp än det fastställda

maximibeloppet är den del som överstiger maximibeloppet beskattningsbar förvärvsinkomst. I de situationerna ökar ändringen intäkterna av inkomstbeskattningen.

Ändringen uppskattas öka skatteintäkterna med lite över 20 miljoner euro på grund av sänkningen av den allmänna skattefria ersättningsnivån, om man antar att nivån på de ersättningar som arbetsgivarna betalar inte sjunker från den nuvarande och att den nuvarande överkompensationen på så sätt beskattas till fullt belopp i inkomstbeskattningen med en marginalsatt på 45 procent. Av denna skatteintäkt blir Statens andel cirka 10 miljoner euro, kommunernas andel cirka 8 miljoner euro, Folkpensionsanstaltens andel cirka 1 miljon euro och församlingarnas andel ungefär 1 miljon euro. Om man i stället antar att hälften av arbetsgivarna till följd av ändringen ersätter endast det sänkta skattefria maximibeloppet och hälften av arbetsgivarna inte sänker den nuvarande ersättningsnivån, uppskattas ändringen öka skatteintäkterna med cirka 15 miljoner euro. Av denna ökning av skatteintäkterna kommer cirka 9 miljoner euro som en ökning av inkomstbeskattningen och cirka 6 miljoner euro som en ökning av intäkterna från samfundsskatten. Ökningen av skatteintäkterna utifrån den beräkningen fördelas mellan skattetagarna så att statens andel blir 8 miljoner euro, kommunernas andel cirka 6 miljoner euro, Folkpensionsanstaltens andel cirka 0,5 miljoner euro och församlingarnas andel cirka 0,5 miljoner euro.

Dessutom bedöms propositionen öka skatteintäkterna med cirka 50 miljoner euro på grund av den ändring som gäller den del som överstiger 15 000 kilometer, om man antar att nivån på de ersättningar som arbetsgivarna betalar inte sjunker från den nuvarande och att den nuvarande överkompensationen på så sätt beskattas till fullt belopp i inkomstbeskattningen med en marginalsatt på 45 procent. Av denna skatteintäkt blir statens andel cirka 24 miljoner euro, kommunernas andel cirka 22 miljoner euro, Folkpensionsanstaltens andel cirka 2 miljoner euro och församlingarnas andel cirka 2 miljoner euro. Om man i stället antar att hälften av arbetsgivarna till följd av ändringen ersätter endast det sänkta skattefria maximibeloppet och

hälften av arbetsgivarna inte sänker den nuvarande ersättningsnivån, uppskattas ändringen öka skatteintäkterna med lite över 30 miljoner euro. Av denna ökning av skatteintäkterna kommer cirka 20 miljoner euro som en ökning av inkomstbeskattningen och cirka 10 miljoner euro som en ökning av intäkterna från samfundsskatten. Ökningen av skatteintäkterna fördelas mellan skattetagarna så att statens andel blir cirka 17 miljoner euro, kommunernas andel cirka 11 miljoner euro, Folkpensionsanstaltens andel cirka 1 miljon euro och församlingarnas andel cirka 1 miljon euro.

Propositionens effekter på skatteintäkterna blir då sammanlagt cirka 70 miljoner euro år 2014, om man antar att nivån på de ersättningar som arbetsgivarna betalar inte sjunker från den nuvarande och att den nuvarande överkompensationen beskattas till fullt belopp i inkomstbeskattningen med en marginalskatt på 45 procent. Av denna skatteintäkt blir statens andel cirka 34 miljoner euro, kommunernas andel cirka 30 miljoner euro, Folkpensionsanstaltens andel cirka 3 miljoner euro och församlingarnas andel 3 miljoner euro. Om man i stället antar att hälften av arbetsgivarna till följd av ändringen ersätter endast det sänkta skattefria maximibeloppet och hälften av arbetsgivarna inte sänker den nuvarande ersättningsnivån, uppskattas ändringen öka skatteintäkterna med cirka 45 miljoner euro år 2014. Av denna ökning av skatteintäkterna kommer cirka 29 miljoner euro som en ökning av inkomstbeskattningen och cirka 16 miljoner euro som en ökning av intäkterna från samfundsskatten. Ökningen av skatteintäkterna fördelas mellan skattetagarna så att statens andel blir 25 miljoner euro, kommunernas andel cirka 17 miljoner euro, Folkpensionsanstaltens andel cirka 1,5 miljon euro och församlingarnas andel 1,5 miljon euro.

Arbetstagarna och arbetsgivarna avtalar om ersättningsnivån inom ramen för avtalsfriheten, och den slutliga effekten på skatteintäkterna blir beroende av arbetstagarnas och arbetsgivarnas avtal. En försiktig uppskattning är att förslaget, när det genomförs stegvis, ökar skatteintäkterna 2013 med cirka 20 miljoner euro. Av denna ökning av skatteintäkterna kommer cirka 14 miljoner euro som en

ökning av inkomstbeskattningen och cirka 6 miljoner euro som en ökning av intäkterna från samfundsskatten. Ökningen av skatteintäkterna fördelas mellan skattetagarna så att statens andel blir cirka 11 miljoner euro, kommunernas andel cirka 8 miljoner euro, Folkpensionsanstaltens andel cirka 0,5 miljoner euro och församlingarnas andel cirka 0,5 miljoner euro. När de båda ändringarna är i kraft fullt ut 2014, är en försiktig uppskattning att propositionens effekter på skatteintäkterna, utöver de ovannämnda, är cirka 25 miljoner euro. Av denna ökning av skatteintäkterna kommer cirka 15 miljoner euro som en ökning av inkomstbeskattningen och cirka 10 miljoner euro som en ökning av intäkterna från samfundsskatten. Ökningen av skatteintäkterna fördelas mellan skattetagarna så att statens andel blir cirka 14 miljoner euro, kommunernas andel cirka 9 miljoner euro, Folkpensionsanstaltens andel cirka 1 miljon euro och församlingarnas andel cirka 1 miljon euro.

4 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid finansministeriet. Utlåtanden om utkastet till proposition lämnades av kommunikationsministeriet, Statens arbetsmarknadsverk, Skatteförvaltningen, Akava ry, Fackförbundet Pro rf, Finlands näringsliv rf, Centralhandelskammaren, KHT-yhdistys – Föreningen CGR ry, Liikeneympäristöyhdistys ry, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry, Metallarbetarförbundet rf, METO – Skogsbranschens Experter rf, Myynnin ja markkinoinnin ammattilaiset SMKJ, Byggnadsförbundet rf, Löntagarnas forskningsinstitut, Familjeföretagens förbund rf, Finlands Kommunförbund rf, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf, Finska ortodoxa kyrkan, Företagarna i Finland rf, Tjänstemannacentralorganisationen STTK rf och Skattebetalarnas Centralförbund rf.

Propositionen har behandlats i kostnadsersättningsdelegationen samt i delegationen för kommunalekonomi och kommunalförvaltning.

5 Samband med andra propositioner

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2013 och avses bli behandlad i samband med den.

6 Ikraftträdande

Lagen om ändring av 55 § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet och lagen om ändring av 10 e § i inkomstskattelagen för gårdsbruk föreslås träda i kraft vid ingången av 2013 och de ska till-

lämpas första gången på beskattningen för 2013.

Lagen om temporär ändring av 73 § i inkomstskattelagen föreslås träda i kraft vid ingången av 2013 och den ska gälla till och med den 31 december 2013. Den ska tillämpas på beskattningen för 2013.

Lagen om ändring av 73 § i inkomstskattelagen föreslås träda i kraft vid ingången av 2014. Den ska tillämpas första gången på beskattningen för 2014.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

1.

Lag**om ändring av 73 § i inkomstskattelagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i inkomstskattelagen (1535/1992) 73 § 2 mom., sådant det lyder i lag 504/2010, samt
fogas till 73 §, sådan den lyder i lag 504/2010, ett nytt 3 mom. som följer:

73 §

Grunderna för och beloppet av skattefria ersättningar

Utgående från de resekostnadsbelopp som Statens arbetsmarknadsverk räknat ut fastställer Skatteförvaltningen beloppen av skattefria dagtraktamenten och måltidsersättningar som arbetsgivaren betalar för arbetsresor. När inrikesdagtraktamenten fastställs ska en 15 procents andel för inbesparade levnadskostnader dras av från summan. Det på så sätt uträknade beloppet ska dras av från de sammanlagda resekostnaderna också när utrikesdagtraktamenten fastställs. Skatteförvaltningen fastställer, utgående från de maximikilometerersättningar som Statens arbetsmarknadsverk har räknat ut, den skattefria kilometerersättning som betalas till en

skattskyldig för arbetsresor som han eller hon har företagit med fordon som han eller hon äger eller besitter. När den skattefria kilometerersättningen fastställs ska en 5 procents andel för privatkörning dras av från det belopp som arbetsmarknadsverket har räknat ut. Till den del antalet körkilometer under skatteåret överstiger 15 000 fastställer Skatteförvaltningen det skattefria beloppet till 55 procent av den maximikilometerersättning som Statens arbetsmarknadsverk har räknat ut.

Om den kilometerersättning som en skattskyldig fått, i fråga om ett visst antal körkilometer understiger det skattefria belopp som Skatteförvaltningen fastställt, räknas den skattskyldiges skattefria ersättning ut utgående från antalet körkilometer under skatteåret och de skattefria belopp som avses i 2 mom.

Denna lag träder i kraft den 20 .

2.

Lag**om temporär ändring av 73 § i inkomstskattelagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras temporärt i inkomstskattelagen (1535/1992) 73 § 2 mom., sådant det lyder i lag 504/2010, som följer:

73 §

Grunderna för och beloppet av skattefria ersättningar

Utgående från de resekostnadsbelopp som Statens arbetsmarknadsverk räknat ut fastställer Skatteförvaltningen beloppen av skattefria dagtraktamenten och måltidsersättningar som arbetsgivaren betalar för arbetsresor. När inrikesdagtraktamenten fastställs ska en 15 procents andel för inbesparade levnadskostnader dras av från summan. Det på så sätt uträknade beloppet ska dras av från de

sammanlagda resekostnaderna också när utrikesdagtraktamenten fastställs. Skatteförvaltningen fastställer, utgående från de maximikilometerersättningar som Statens arbetsmarknadsverk har räknat ut, den skattefria kilometerersättning som betalas till en skattskyldig för arbetsresor som han eller hon har företagit med fordon som han eller hon äger eller besitter. När den skattefria kilometerersättningen fastställs ska en 5 procents andel för privatkörning dras av från det belopp som arbetsmarknadsverket har räknat ut.

Denna lag träder i kraft den 20 och gäller till och med den 31 december 2013.

3.

Lag**om ändring av 55 § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet (360/1968) 55 § 1 mom., sådant det lyder i lag 506/2010, samt
fogas till 55 §, sådan den lyder i lagarna 1168/2000 och 506/2010, ett nytt 4 mom. som följer:

55 §

En enskild rörelseidkare eller yrkesutövare får utöver vad som anges i 7 § dra av

1) ett belopp som motsvarar skillnaden mellan maximibeloppet av skattefria dagtraktamenten för arbetsresor som Skatteförvaltningen fastställt med stöd av 73 § 2 mom. i inkomstskattelagen och den ökning av lev-

nadskostnaderna som beror på arbetsresor, och

2) ett belopp som motsvarar skillnaden mellan beloppet av skattefri kilometerersättning som räknats ut enligt Skatteförvaltningens ovan nämnda beslut och de utgifter som föranleds av sådana resor i anslutning till näringsverksamheten som en rörelseidkare

eller en yrkesutövare gör med en bil som hör till hans eller hennes privata tillgångar.

73 § i inkomstkattelagen och det avdrag som avses i 10 e § i inkomstkattelagen för gårdsbruk (543/1967) beaktas.

När avdraget räknas ut ska den skattefria kilometerersättning som betalats med stöd av

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag

om ändring av 10 e § i inkomstkattelagen för gårdsbruk

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i inkomstkattelagen för gårdsbruk (543/1967) 10 e § 1 mom., sådant det lyder i lag 507/2010, samt

fogas till 10 e §, sådan den lyder i lagarna 1169/2000 och 507/2010, ett nytt 4 mom. som följer:

10 e §

En jordbruksidkare får utöver vad som anges i 6 § dra av

1) ett belopp som motsvarar skillnaden mellan maximibeloppet av skattefria dagtraktamenten för arbetsresor som Skatteförvaltningen fastställt med stöd av 73 § 2 mom. i inkomstkattelagen (1535/1992) och den ökning av levnadskostnaderna som beror på arbetsresor, och

2) ett belopp som motsvarar skillnaden mellan beloppet av skattefri kilometerersättning som räknats ut enligt Skatteförvaltning-

ens ovan nämnda beslut och de utgifter som föranleds av sådana resor i anslutning till lantbruket som en jordbruksidkare gör med en bil som hör till hans eller hennes privata tillgångar.

När avdraget räknas ut ska den skattefria kilometerersättning som betalats med stöd av 73 § i inkomstkattelagen och det avdrag som avses i 55 § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet beaktas.

Denna lag träder i kraft den 20 .

5.

Lag**om ändring av 9 § i lagen om förskottsuppbörd**

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 9 § i lagen om förskottsuppbörd (1118/1996), sådan paragrafen lyder delvis ändrad i lag 1499/2011, ett nytt 6 mom. som följer:

_____ 9 § _____ ningsbelopp som avses i 73 § 2 mom. i inkomstskattelagen och som Skatteförvaltningen har fastställt.

Den som gör en betalning är inte skyldig att verkställa förskottsinnehållning, om betalningen inte överstiger det skattefria ersättningsbeloppet. _____

_____ Denna lag träder i kraft den _____ 20 ____ .

Helsingfors den 17 september 2012

Statsministerns ställföreträdare, finansminister

JUTTA URPIAINEN

Avdelningschef, överdirektör *Lasse Arvela*

*Bilaga
Parallelltext*

1.

Lag

om ändring av 73 § i inkomstskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i inkomstskattelagen (1535/1992) 73 § 2 mom., sådant det lyder i lag 504/2010, samt
fogas till 73 §, sådan den lyder i lag 504/2010, ett nytt 3 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

73 §

73 §

Grunderna för och beloppet av skattefria ersättningar

Grunderna för och beloppet av skattefria ersättningar

Utgående från de resekostnadsbelopp som Statens arbetsmarknadsverk räknat ut fastställer Skatteförvaltningen beloppen av skattefria dagtraktamenten och måltidsersättningar som arbetsgivaren betalar för arbetsresor. När inrikesdagtraktamenten fastställs ska en 15 procents andel för inbesparade levnadskostnader dras av från summan. Det på så sätt uträknade beloppet ska dras av från de sammanlagda resekostnaderna också när utrikesdagtraktamenten fastställs. Skatteförvaltningen fastställer, i överensstämmelse med de maximikilometerersättningar som statens arbetsmarknadsverk har räknat ut, den skattefria kilometerersättning som betalas till en skattskyldig för arbetsresor som han eller hon har företagit med fordon som han eller hon äger eller besitter.

Utgående från de resekostnadsbelopp som statens arbetsmarknadsverk räknat ut fastställer Skatteförvaltningen beloppen av skattefria dagtraktamenten och måltidsersättningar som arbetsgivaren betalar för arbetsresor. När inrikesdagtraktamenten fastställs ska en 15 procents andel för inbesparade levnadskostnader dras av från summan. Det på så sätt uträknade beloppet ska dras av från de sammanlagda resekostnaderna också när utrikesdagtraktamenten fastställs. Skatteförvaltningen fastställer, utgående från de maximikilometerersättningar som Statens arbetsmarknadsverk har räknat ut, den skattefria kilometerersättning som betalas till en skattskyldig för arbetsresor som han eller hon har företagit med fordon som han eller hon äger eller besitter. *När den skattefria kilometerersättningen fastställs ska en 5 procents andel för privatkörning dras av från det belopp som arbetsmarknadsverket har räknat ut. Till den del antalet körkilometer under skatteåret överstiger 15 000 fastställer Skatteförvaltningen det skattefria beloppet till 55 procent av den maximikilometerersättning som statens arbetsmarknadsverk har räknat ut.*

Om den kilometerersättning som en skattskyldig fått, i fråga om ett visst antal körkilometer understiger det skattefria belopp som

Skatteförvaltningen fastställt, räknas den skattskyldiges skattefria ersättning ut utgående från antalet körkilometer under skatteåret och de skattefria belopp som avses i 2 mom.

Denna lag träder i kraft den 20.

2.

Lag

om temporär ändring av 73 § i inkomstskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras temporärt i inkomstskattelagen (1535/1992) 73 § 2 mom., sådant det lyder i lag 504/2010, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

73 §

73 §

Grunderna för och beloppet av skattefria ersättningar

Grunderna för och beloppet av skattefria ersättningar

Utgående från de resekostnadsbelopp som statens arbetsmarknadsverk räknat ut fastställer Skatteförvaltningen beloppen av skattefria dagtraktamenten och måltidsersättningar som arbetsgivaren betalar för arbetsresor. När inrikesdagtraktamenten fastställs ska en 15 procents andel för inbesparade levnads-kostnader dras av från summan. Det på så sätt uträknade beloppet ska dras av från de sammanlagda resekostnaderna också när utrikesdagtraktamenten fastställs. Skatteförvaltningen fastställer, i överensstämmelse med de maximikilometerersättningar som statens arbetsmarknadsverk har räknat ut, den skattefria kilometerersättning som betalas till en skattskyldig för arbetsresor som han eller hon har företagit med fordon som han eller hon äger eller besitter.

Utgående från de resekostnadsbelopp som statens arbetsmarknadsverk räknat ut fastställer Skatteförvaltningen beloppen av skattefria dagtraktamenten och måltidsersättningar som arbetsgivaren betalar för arbetsresor. När inrikesdagtraktamenten fastställs ska en 15 procents andel för inbesparade levnads-kostnader dras av från summan. Det på så sätt uträknade beloppet ska dras av från de sammanlagda resekostnaderna också när utrikesdagtraktamenten fastställs. Skatteförvaltningen fastställer, utgående från de maximikilometerersättningar som statens arbetsmarknadsverk har räknat ut, den skattefria kilometerersättning som betalas till en skattskyldig för arbetsresor som han eller hon har företagit med fordon som han eller hon äger eller besitter. *När den skattefria kilometerersättningen fastställs ska en 5 procents andel för privatkörning dras av från det belopp som arbetsmarknadsverket har räknat ut.*

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

*Denna lag träder i kraft den 20
och gäller till och med den 31 december
2013.*

3.

Lag**om ändring av 55 § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet (360/1968) 55 § 1 mom.,
sådant det lyder i lag 506/2010, samt
fogas till 55 §, sådan den lyder i lagarna 1168/2000 och 506/2010, ett nytt 4 mom. som föl-
jer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

55 §

En enskild rörelseidkare eller yrkesutövare
får utöver vad som anges i 7 § dra av

1) ett belopp som motsvarar skillnaden mel-
lan maximibeloppet av skattefria dagtrakta-
menten för arbetsresor som Skatteförvalt-
ningen fastställt med stöd av 73 § 2 mom. i
inkomstskattelagen och den ökning av lev-
nadskostnaderna som beror på arbetsresor,
och

2) ett belopp som motsvarar skillnaden mel-
lan maximibeloppet av *den* skattefria kilome-
terersättning som Skatteförvaltningen fast-
ställt i det ovan nämnda beslutet och de utgif-
ter som föranleds av sådana resor i anslutning
till näringsverksamheten som en rörelseidkare
eller en yrkesutövare gör med en bil som hör
till hans eller hennes privata tillgångar.

55 §

En enskild rörelseidkare eller yrkesutövare
får utöver vad som anges i 7 § dra av

1) ett belopp som motsvarar skillnaden
mellan maximibeloppet av skattefria dagtrak-
tamenten för arbetsresor som Skatteförvalt-
ningen fastställt med stöd av 73 § 2 mom. i
inkomstskattelagen och den ökning av lev-
nadskostnaderna som beror på arbetsresor,
och

2) ett belopp som motsvarar skillnaden
mellan beloppet av skattefri kilometerersätt-
ning *som räknats ut enligt Skatteförvaltning-
ens* ovan nämnda beslut och de utgifter som
föranleds av sådana resor i anslutning till när-
ingsverksamheten som en rörelseidkare eller
en yrkesutövare gör med en bil som hör till
hans eller hennes privata tillgångar.

*När avdraget räknas ut ska den skattefria
kilometerersättning som betalats med stöd av
73 § i inkomstskattelagen och det avdrag som
avses i 10 e § i inkomstskattelagen för gårds-
bruk (543/1967) beaktas.*

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag**om ändring av 10 e § i inkomstskattelagen för gårdsbruk**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i inkomstskattelagen för gårdsbruk (543/1967) 10 e § 1 mom., sådant det lyder i lag 507/2010, samt
fogas till 10 e §, sådan den lyder i lagarna 1169/2000 och 507/2010, ett nytt 4 mom. som följer:

Gällande lydelse

10 e §

En jordbruksidkare får utöver vad som anges i 6 § dra av

1) ett belopp som motsvarar skillnaden mellan maximibeloppet av skattefria dagtrakamenten för arbetsresor som Skatteförvaltningen fastställt med stöd av 73 § 2 mom. i inkomstskattelagen och den ökning av levnadskostnaderna som beror på arbetsresor, och

2) ett belopp som motsvarar skillnaden mellan maximibeloppet av den skattefria kilometerersättning som Skatteförvaltningen fastställt i det ovan nämnda beslutet och de utgifter som föranleds av sådana resor i anslutning till lantbruket som en jordbruksidkare gör med en bil som hör till hans eller hennes privata tillgångar.

Föreslagen lydelse

10 e §

En jordbruksidkare får utöver vad som anges i 6 § dra av

1) ett belopp som motsvarar skillnaden mellan maximibeloppet av skattefria dagtrakamenten för arbetsresor som Skatteförvaltningen fastställt med stöd av 73 § 2 mom. i inkomstskattelagen (1535/1992) och den ökning av levnadskostnaderna som beror på arbetsresor, och

2) ett belopp som motsvarar skillnaden mellan beloppet av skattefri kilometerersättning som räknats ut enligt Skatteförvaltningens ovan nämnda beslut och de utgifter som föranleds av sådana resor i anslutning till lantbruket som en jordbruksidkare gör med en bil som hör till hans eller hennes privata tillgångar.

När avdraget räknas ut ska den skattefria kilometerersättning som betalats med stöd av 73 § i inkomstskattelagen och det avdrag som avses i 55 § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet beaktas.

Denna lag träder i kraft den 20 .